

A műszaki értelmiség társadalmi szerepe

Dr. Csepeli György

Budapest, 2007. május 5.
Magyar műszaki értelmiség napja

„A nemzet szerencséje”

„A véletlen, mely igen sokban látszik legelső rugó és indítóoknak lenni, úgy áll az emberi főhöz, mint a földben lévő arany a bányászhoz, vagy hogy többet mondjak, az országúton fekvő gyűrű az utazóhoz, kiásó vagy felvevő nélkül egyik sem ér semmit: az arany a föld gyomrában marad örökké, a gyűrű sárba tipratik.

A tudományos emberfő mennyisége a nemzet igazi hatalma. Ezek statisztikája az ország legérdeesebb része. Nem termékeny lapály, hegyek, ásványok, éghajlat stb. teszik a közérőt, hanem az ész, mely azokat józanon használni tudja. Ennek több vagy kevesebb léte a nemzetnek több vagy kevesebb szerencséje.”

(Széchenyi, Hitel, 178.)

A két világ mítosza

C.P. Snow

1956. „The two cultures” (*The New Statesman*)

1959 „The two cultures and the Scientific Revolution” (Rede Lecture at Cambridge University)

„Gulf of mutual incomprehension” between scientists and literary intellectuals

„grain of truth”

<i>Science</i>	<i>Humanities</i>
Means	Ends
Evidence	Intuition
Progress	Eternal return
Neutrality	Morality

„It is not a question of annihilating science, but of controlling it. Science is totally dependent on philosophical opinions for all of its goals and methods, though it easily forgets this.” (F.Nietzsche)

Az értelmiségi szerep

- Reflexivitás
- Nyíltság
- Alkotás
- Autonómia
- Közéleti szerepvállalás

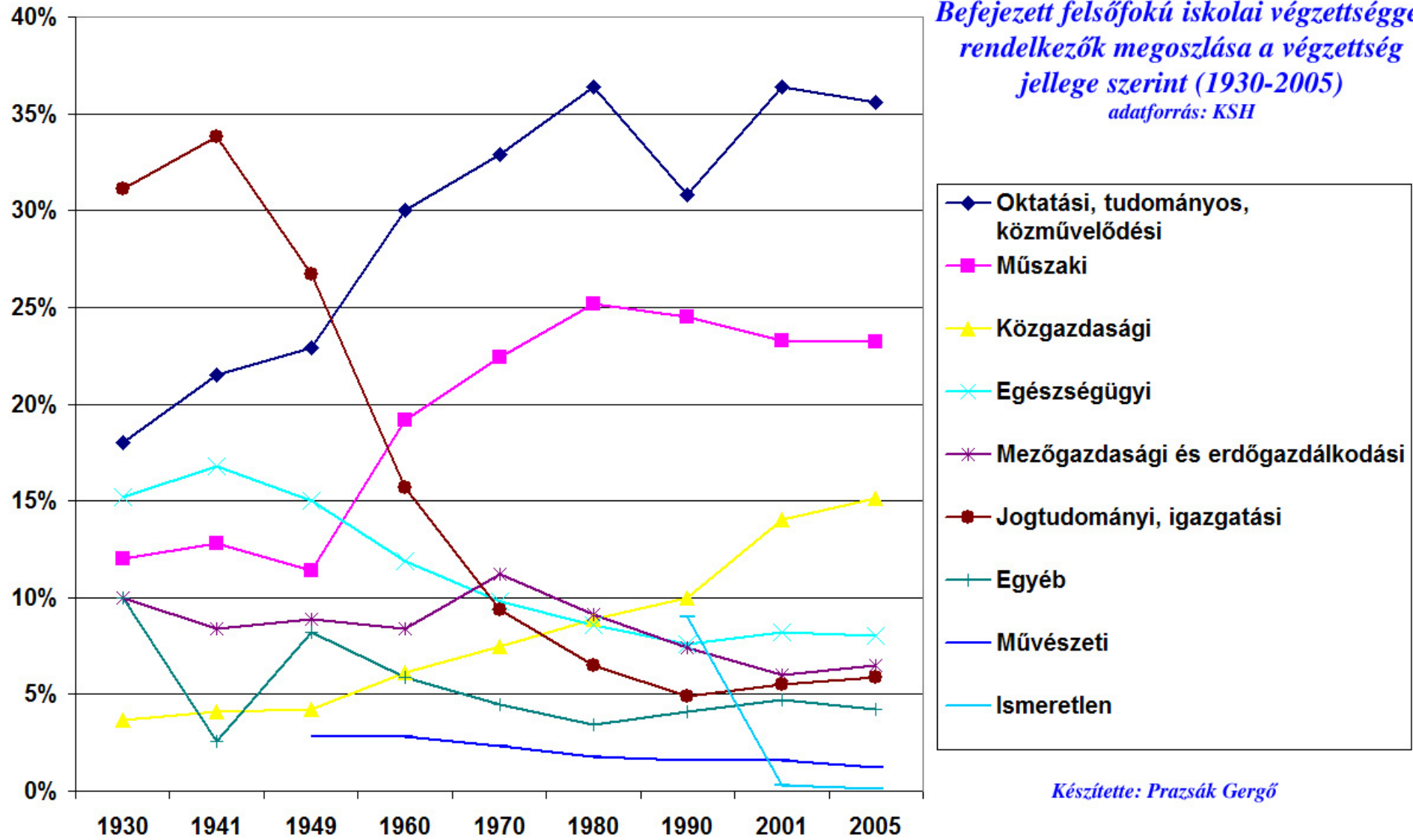

Mérmök szerepe

- Hierarchiaellenesség
- Vállalkozói érzék
- Precizitás
- Megbízhatóság
- Racionalitás
- Reáliák prioritása
- Mobilitás
- Tervezés
- Feltalálás

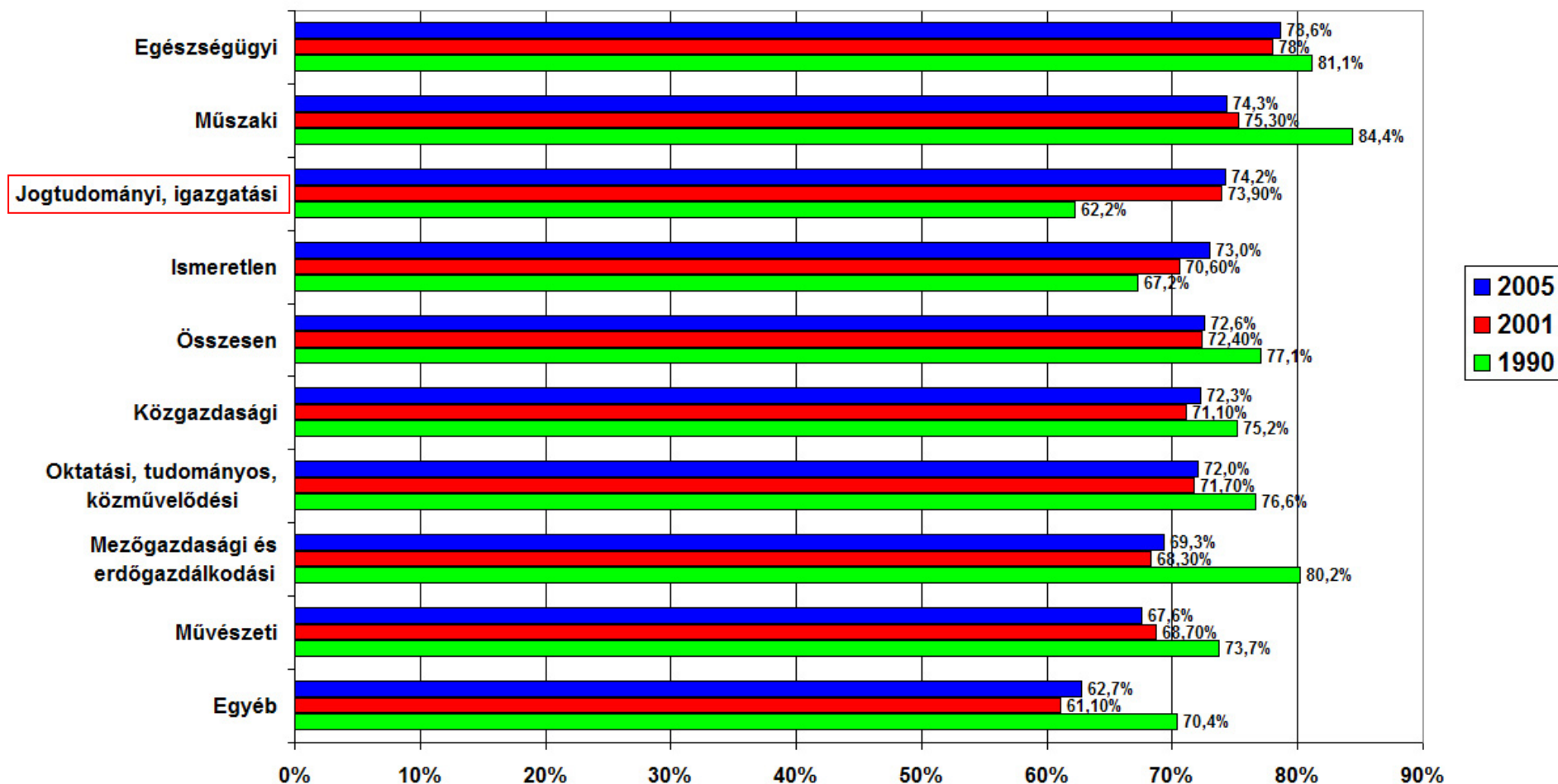

*Befejezett felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők megoszlása a végzettség jellege szerint (1930-2005)
adatforrás: KSH*

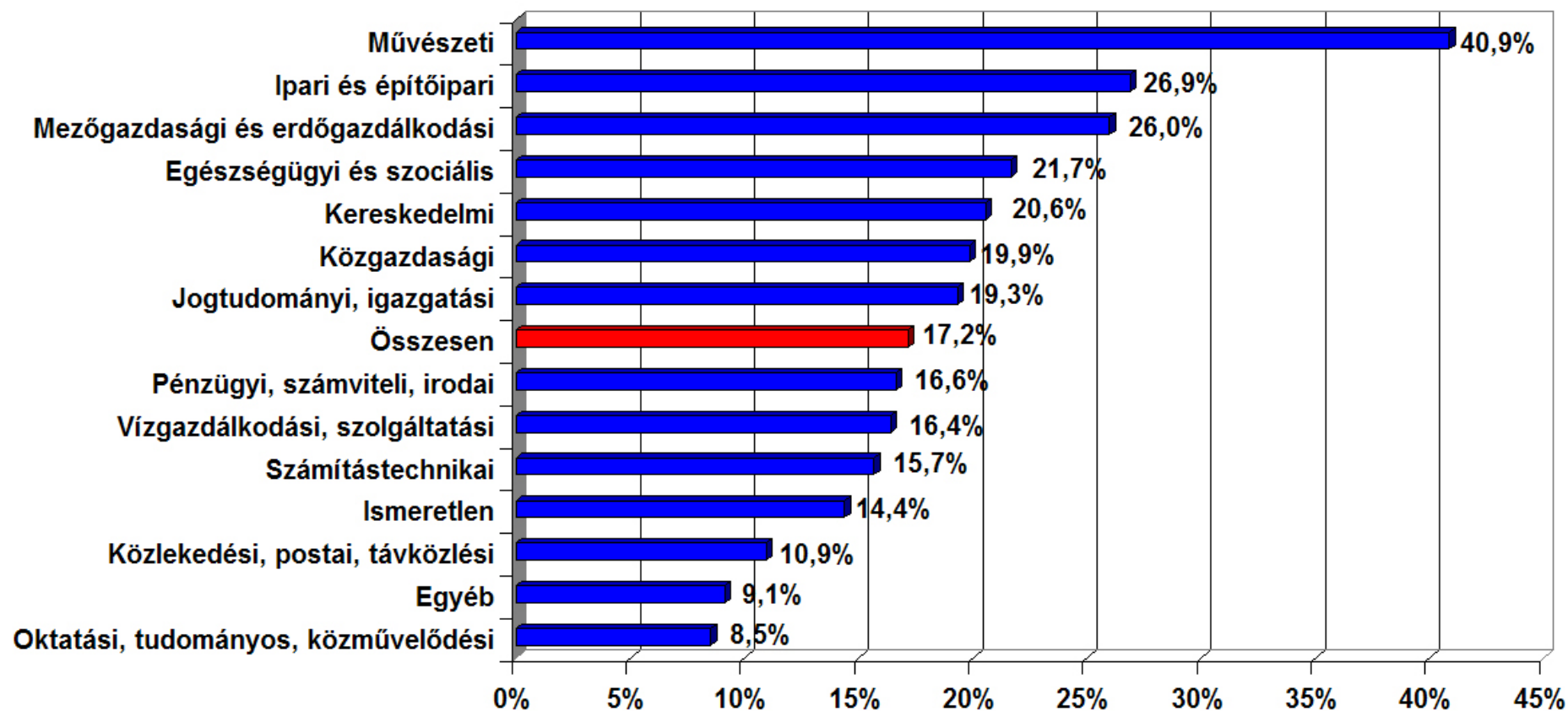
Készítette: Prazsák Gergő

Foglalkoztatottak arányának változása a befejezett felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők körében a végzettség jellege szerint (1990-2005)

Adatforrás: KSH
Készítette: Prazsák Gergő

*Egyéni, társas és szövetkezeti vállalkozásban valamint segítő családtagként foglalkoztatottak aránya a felsőfokú végzettséggel rendelkező foglalkoztatottak között a végzettség jellege szerint
adatforrás: KSH, Mikrocenzus 2005.*

Készítette: Prazsák Gergő

Polgári rekrutáció

Erdei Ferenc: a mérnök az „úri formák” merő ellentéte.

„A mérnökök nagyszüleinek foglalkozási összetétele a népszámlálások megfelelő adataival összehasonlítva csekély változást mutat az idő előrehaladtával. A népszámlálási adatokhoz képesti különbség magyarázata, hogy olyan nagyapákról van szó, akiknek unokái közül egy diplomás, pontosabban mérnök lett. Ennek megfelelően a foglalkozási összetételük jellegzetesen elüt az összlakosságétól, nevezetesen jóval átlag feletti a magasabban kvalifikált értelmiségi, szellemi-foglalkozású és az önálló kisiparos, kiskereskedő, a parasztság aránya pedig alaposan elmarad az országos átlagtól.”
(Solymosi Zs., Székelyi M. 1986)

A kreatív osztály felemelkedése

- Az új gazdaságföldrajz elmélete: technológia, tehetség, tolerancia.
- Mindhárom T-re szükség van a kreatív foglalkozást végző tehetségek Magyarországra csalogatásához, az innovációt ösztönző környezet kialakításához, a gazdasági növekedés feltételeinek megteremtéséhez.
- A kreativitásnak és a sokféleségnek kedvező környezet teszi lehetővé a tehetségek kibontakozását, ösztönzi a magas hozzáadott értékű és technológiailag fejlett ipart és ezzel megteremti a régió növekedési feltételeit.
- A régiókban rejlő gazdasági lehetőségek elemzése a régiók tehetségeknél otthont adó, sokszínű, befogadó paramétereinek vizsgálatán alapul.

www.creativeclass.org